

Soạn bài Bắt sấu rừng U Minh Hạ - Ngữ văn lớp 12

Câu 1. Qua tác phẩm, thiên nhiên và con người vùng U Minh Hạ hiện lên với những đặc điểm nổi bật nào?

Trả lời:

Những đặc điểm nổi bật của thiên nhiên, con người vùng U Minh Hạ:

- Thiên nhiên vùng U Minh Hạ là một thế giới bao la, kì thú: "*U Minh đỏ ngòm*", "*rừng tràm xanh biếc*", "*sấu lội từng đàn*", "*những ao sấu*", "*Miền Rạch Giá, Cà Mau có những con lạch ngã ba mang tên đầu sấu, lưng sấu, bàu sấu*". Đó là những nơi nhiều bí ẩn kì thú.

- Con người vùng U Minh Hạ là những người lao động có sức sống mãnh liệt, đậm sâu ân nghĩa và cũng đầy tài ba, trí dũng, can trường. Tất cả những điều đó tập trung ở hình ảnh ông Năm Hên, một con người sống phóng khoáng giữa thiên nhiên bao la. Tài năng đặc biệt của ông là bắt sấu. Sự xuất hiện của ông Năm cùng một con xuồng, lọn nhang trầm và một hũ rượu, vừa bơi xuồng mà hát: "Hồn ở đâu đây. Hồn ơi! Hồn hỡi!" vừa huyền bí vừa mang đậm dấu ấn con người đất rừng Phương Nam.

Câu 2. Phân tích tính cách, tài nghệ của nhân vật ông Năm Hên. Bài hát của ông Năm Hên gọi cho anh (chị) cảm nghĩa gì?

Trả lời:

Tính cách, tài nghệ của Năm Hên tiêu biểu cho tính cách con người vùng U Minh Hạ:

- Một con người tài ba, cởi mở nhưng cũng đầy bí ẩn: mọi người nhìn thấy ông với ấn tượng ban đầu như là một thầy tướng pháp; đến nơi bắt cá sấu chỉ mang theo một lọn nhang trầm và một hũ rượu.

- Ông có tài nghệ phi phàm, mưu kế kì diệu: ông là thợ bắt cá sấu, bắt bằng tay không, là người can trường dũng cảm, chuyên bắt sấu trên khô, không cần lưới, một mình bắt sống 45 con cá sấu còn sống nguyên.

- Ông là người giàu nghĩa khí, giàu tình cảm. Ông nói "*Nghề bắt sấu có thể làm giàu được, ngặt tôi không màng thứ phú quý đó*".

- Ông là người mê ca hát nhưng tiếng hát của ông như ai khóc lóc, như ai phẫn nộ:

+ Tiếng hát cùng hình ảnh: áo rách vai, tóc rối mù, mắt ngầu đỏ, bó nhang cháy đỏ quơ đi, quơ lại trên tay gọi những đau thương mà con người phải trả giá để sinh tồn trên mảnh đất hoang dại, kì bí. Đồng thời hình ảnh ấy cũng gọi lên vẻ đẹp bi tráng của những con người gan góc vượt lên sự khắc nghiệt của thiên nhiên, chế ngự và làm chủ nó.

Soạn bài Bắt sấu rừng U Minh Hạ - Ngữ văn lớp 12

+ Tiếng hát của ông cũng là một sự hoá giải cho những linh hồn bất hạnh, những con người bị sấu ăn thịt, những linh hồn vất vưởng nơi rừng thiêng nước độc:

Hồn ở đâu đây

Hồn ơi! Hồn hỡi

...

Ta thương ta tiếc

Lập đàn giải oan...

- Hình tượng nhân vật Năm Hên được xây dựng thật giàu tình thương người, rất mộc mạc khiêm nhường nhưng cũng rất mưu trí, gan góc, can trường. Tiếng hát của ông thể hiện tấm lòng sâu nặng nghĩa tình đồng loại, ông hát để tỏ lòng thương tiếc những người xấu số và bằng hành động khôn khéo bắt đàn sấu dữ, ông đã "lập đàn giải oan" cho họ.

Câu 3. Nêu những nét đặc sắc về nghệ thuật kể chuyện, sử dụng ngôn ngữ của Sơn Nam trong tác phẩm?

Trả lời:

Những nét đặc sắc về nghệ thuật:

- Nghệ thuật kể chuyện: dựng chuyện li kì, nhiều chi tiết gợi cảm; lối dẫn chuyện rất thô mộc, tự nhiên mà gọn gàng, sáng rõ.
- Nhân vật giàu chất sống, thể hiện rõ nét tính cách con người Nam Bộ.
- Ngôn ngữ đậm màu sắc địa phương Nam Bộ, phương ngữ được sử dụng thích hợp, với liều lượng vừa đủ để khắc họa sâu đậm vóc dáng tâm hồn của con người, đất rừng, sông nước Cà Mau.

Câu 4. Cảm nhận của anh (chị) về vùng đất và con người miền cực nam Tổ quốc qua truyện ngắn *Bắt sấu rừng U Minh Hạ*?

Trả lời:

Bắt sấu rừng U Minh Hạ không chỉ đem đến cho người đọc những cảm giác khám phá đầy say mê, lí thú khi mở ra những điều bí ẩn, độc đáo của thiên nhiên, con người vùng cực Nam Tổ quốc mà còn khiến người ta thêm yêu thương gắn bó một phần đất, phần hồn của đất nước mình, quê hương mình. Đâu đây vẫn là vẻ đẹp giàu có mà khắc nghiệt của đất Việt, vẫn là hồn cốt cần cù, dũng cảm, tài trí, yêu đời của người Việt trong cuộc

Soạn bài Bắt sấu rừng U Minh Hạ - Ngữ văn lớp 12

đấu tranh sinh tồn và mở mang, xây dựng đất nước thân yêu. Sự kì thú khi khám phá những yêu thương, thân gần và một tình cảm tự hào tha thiết đó chính là cảm xúc thẩm mĩ mà tác phẩm đem đến cho người đọc.